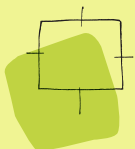
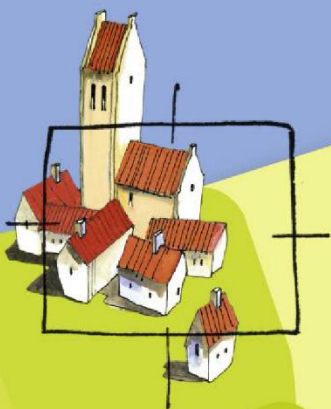

Natuurtoets Vonderpad, Gieterveen

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Natuurtoets Vonderpad, Gieterveen

27 maart 2025

Projectnummer P002506

Ruimte voor de leefomgeving

BügelHajema, Adviseurs voor leefomgeving en omgevingsrecht BNSP

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Plangebied en voornemen	4
2	Soortbescherming	8
2.1	Wet- en regelgeving	8
2.1.1	Algemene zorgplicht	8
2.1.2	Flora- en fauna-activiteiten	8
2.2	Inventarisatie	9
2.2.1	Vaatplanten	9
2.2.2	Vogels	9
2.2.3	Vleermuizen	10
2.2.4	Grondgebonden zoogdieren	11
2.2.5	Amfibieën	12
2.2.6	Dagvlinders	12
2.2.7	Overige beschermde soortgroepen	12
2.2.8	Overige rode lijstsoorten	12
2.3	Toetsing	13
2.3.1	Vogels	13
2.3.2	Vleermuizen	13
2.3.3	Grondgebonden zoogdieren	14
2.3.4	Amfibieën	14
2.3.5	Dagvlinders	14
2.3.6	Overige beschermde soortgroepen	14
2.3.7	Overige rode lijstsoorten	14
3	Gebiedsbescherming	15
3.1	Wet- en regelgeving	15
3.1.1	Natura 2000-gebieden	15
3.1.2	Natuurnetwerk Nederland	16
3.2	Inventarisatie	16
3.3	Toetsing	16
3.3.1	Natura 2000-gebieden	16
3.3.2	NNN	16
4	Beschermde houtopstanden	17
4.1	Wet- en regelgeving	17
4.2	Inventarisatie en toetsing	17

5	Conclusie	18
5.1	Soortbescherming	18
	5.1.1 Zorgplichtmaatregelen	19
5.2	Gebiedsbescherming	19
5.3	Houtopstanden	19

1 Inleiding

De initiatiefnemer is van plan om ten noorden van Gieterveen maximaal 40 woningen te bouwen. Hiervoor wordt een ruimtelijke procedure doorlopen. In 2023 en 2024 is voor dit plan een natuurtoets uitgevoerd¹. Het plangebied is daarbij bezocht op 5 september 2022, 3 januari 2023 en 30 mei 2024. Recentelijk is het plan opnieuw veranderd. Om het plan aan de nu geldende natuurwet- en regelgeving te toetsen, is de natuurtoets geactualiseerd. Het doel van deze natuurtoets is om na te gaan of het plan vanuit ecologisch oogpunt uitvoerbaar is. Uit de natuurtoets kan ook blijken dat aanvullend onderzoek in het kader van de Omgevingswet (Ow) of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied ten behoeve van de gewijzigde plannen op 3 maart 2025 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: helder, droog, circa 11 °C en er stond een zwakke wind (0 - 1 bft).

1.1 Plangebied en voornemen

Het plangebied ligt ten noorden van een grindpad langs de achtertuinen van het Vonderpad in Gieterveen (figuur 1). Aan de west- en oostzijde grenst bosgebied. De noordelijke grens bestaat uit een watergang. Een groot deel van het plangebied is grasland. Een deel van het bosgebied aan de oostzijde van het plangebied ligt binnen de begrenzing van het plangebied. In het midden van het plangebied staan vier eiken. In het noordoosten van het plangebied ligt een oude, vervallen en begroeide paardrijbak en een boomgaard/weiland. Daarnaast valt een deel van het akkerland langs de watergang richting de Veenakkers ook binnen het plangebied. Permanent oppervlaktewater en bebouwing zijn niet aanwezig binnen het plangebied. In foto's 1 t/m 6 wordt een impressie van het plangebied weergegeven.

De plannen omvatten de bouw van maximaal 40 woningen. Hiervoor wordt grond vergraven en vegetatie verwijderend. Een deel van het bosgebied in het oosten van het plangebied wordt gekapt. De toegangsweg tot de nieuwe wijk wordt richting de Veenakkers aangelegd (figuur 2). Naar alle waarschijnlijkheid zullen hiervoor ook bomen en struiken moeten worden verwijderd. De vier eiken in het midden van het plangebied blijven behouden.

¹ BügelHajema Adviseurs (2023). Beknopte natuurtoets Vonderpad Gieterveen & BügelHajema Adviseurs (2024). Natuurtoets Vonderpad, Gieterveen.

Figuur 1. Locatie van het plangebied (rood omlijnd). Bron luchtfoto: Regels op de kaart.

Figuur 2. Voorkeursvariant Definitief. Bron: Gemeente Aa en Hunze.

Foto's 1 t/m 6. Impressie van het plangebied op 30 mei 2024. Foto 1: grasveld in het plangebied en naastgelegen bos vanuit het oosten. Foto 2: grasveld, essensingel en onverhard pad vanuit het noorden. Foto 3: grasveld in het plangebied met aangrenzend de woningen aan het Vonderpad, vanuit het noordwesten. Foto 4: grasveld in het plangebied en grindpad vanuit het zuiden. Foto 5: de vier zomereiken in het midden van het plangebied. Foto 6: paardrijbak en boomgaard in het noordoosten van het plangebied.

Foto's 7 t/m 10. Impressie van het project op 3 maart 2025. Foto 7: het bosje gezien vanuit het zuiden. Foto 8: het bosje grenzend aan de boomgaard. Foto 9: de noordelijke watergang met een deel van het bosje. Foto 10: de watergang richting het oosten.

2 Soortbescherming

2.1 Wet- en regelgeving

2.1.1 Algemene zorgplicht

Voor de gehele fysieke leefomgeving geldt een algemene zorgplicht (artikelen 1.6, 1.7 en 1.7a Omgevingswet). Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving als gevolg van activiteiten redelijkerwijs zoveel mogelijk worden voorkomen of beperkt. In geval van aanzienlijke nadelige gevolgen kunnen activiteiten op grond van deze zorgplicht ook worden verboden (artikel 1.7a Omgevingswet).

2.1.2 Flora- en fauna-activiteiten

Sommige activiteiten kunnen negatieve effecten hebben op beschermde dieren en planten. In dat geval wordt gesproken van flora- en fauna-activiteiten. De Omgevingswet (Ow) geeft in hoofdstuk 4 algemene regels over activiteiten in de fysieke leefomgeving, waaronder flora- en fauna-activiteiten². In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) zijn de flora- en fauna-activiteiten verder uitgewerkt.³

Specifieke zorgplicht

Er geldt een specifieke zorgplicht voor flora- en fauna-activiteiten (artikel 11.27 Bal). Deze zorgplicht houdt in dat degene die een flora- en fauna-activiteit verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben, maatregelen moet nemen om die gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken of achterwege te laten. Deze plicht houdt in ieder geval in dat onderzoek moet worden verricht naar de aanwezigheid van de soorten en naar voor deze soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats in het plangebied of in de nabijheid van het plangebied, zoals genoemd in artikel 11.27, lid 2a Bal. Hieronder vallen alle soorten van de Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn en soorten genoemd in bijlage IX van het Bal of in de Nederlandse Rode lijsten (artikel 2.19, lid 5, sub a, sub 3 Ow). Op de Rode lijsten staan soorten die uit Nederland zijn verdwenen of dreigen te verdwijnen, ingedeeld in verschillende categorieën voor mate van bedreiging (van gevoelig tot verdwenen uit Nederland).

Vergunningplicht

Voor het uitvoeren van een flora- en fauna-activiteit is in beginsel een omgevingsvergunning ingevolge de Ow (artikel 5.1, lid 2, sub g) en het Bal (zie hierna) nodig. De vergunningplicht geldt voor negatieve effecten op:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn (paragraaf 11.2.2, artikelen 11.37-11.45 Bal);
- dier- en plantensoorten die zijn beschermd op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (paragraaf 11.2.3, artikelen 11.46-11.53 Bal);

² Voor het begrip flora- en fauna-activiteit zie bijlage bij Ow artikel 1.1.

³ Artikelen 11.27 en 11.28 en de paragrafen 11.2.2 tot en met 11.2.5 Besluit activiteiten leefomgeving.

- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage IX van het Bal (paragraaf 11.2.4, artikelen 11.54-11.59 Bal).

Vergunningvrije gevallen

In het Bal zijn daarnaast vergunningvrije gevallen aangewezen waarvoor, zoals de naam al zegt, geen vergunning nodig is. Het gaat hierbij om flora- en fauna-activiteiten die zijn aangewezen in een programma, een omgevingsverordening, een ministeriële regeling of een gedragscode. Aan het aanwijzen van vergunningvrije gevallen zijn wel eisen verbonden die verschillen per beschermingstype. Voor Vogelrichtlijnsoorten staan deze omschreven in artikelen 11.41-11.45 Bal, voor Habitatrichtlijnsoorten in artikelen 11.49-11.53 Bal en voor andere soorten in artikelen 11.55-11.59 Bal.

2.2 Inventarisatie

Uit het raadplegen van gegevens van de laatste vijf jaar in de Nationale Databank Flora en Fauna⁴ (NDFF) op 4 maart 2025 blijkt dat in de directe omgeving (binnen 2 km) van het plangebied diverse beschermde diersoorten bekend zijn. In dit geval gaat het specifiek om vogels met jaarrond beschermde nesten, vleermuizen, grondgebonden zoogdieren, amfibieën en een dagvlinder. Ook zijn verschillende rode lijstsoorten bekend in de omgeving van het plangebied. Hierna worden per soortgroep alle relevante soorten besproken.

2.2.1 Vaatplanten

In het grasveld binnen het plangebied zijn tijdens het veldbezoek in de zomer van 2024 een aantal algemene gras- en plantensoorten aangetroffen, zoals Engels raaigras, paardenbloem, madeliefje, pinksterbloem, smalle weegbree, gewoon biggenkruid, duizendblad, rode klaver en Jakobskruid. In het bosje en het struweel in het plangebied groeit berk en zomereik. Deze soorten duiden op voedselrijke tot zeer voedselrijke omstandigheden. Beschermde planten zijn niet aangetroffen en zijn ook niet uit de omgeving bekend (NDFF). Gezien de terreingesteldheid en afwezigheid van waarnemingen kunnen beschermde plantensoorten worden uitgesloten.

In de directe omgeving zijn de rode lijstsoorten steenanjer en zacht vetkruid waargenomen. Gezien de terreingesteldheid worden deze soorten niet verwacht binnen het plangebied.

2.2.2 Vogels

Vogels met jaarrond beschermde nestplaatsen

Uit de omgeving van het plangebied zijn verschillende vogelsoorten bekend waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn, zoals huismus, gierzwaluw, buizerd en roek (NDFF). Er bevindt zich geen bebouwing binnen het plangebied, waardoor er voor soorten zoals huismus en gierzwaluw geen geschikte nestgelegenheid aanwezig is. Er zijn geen nesten aangetroffen die gebruikt kunnen worden door vogels met jaarrond beschermde nesten. In het bosje zijn geen sporen van vogels met jaarrond

⁴ De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd.

beschermde nesten aangetroffen, zoals braakballen, uitwerpselen of plukplaatsen. De aangetroffen nesten betroffen nesten van houtduif.

Foerageergebied

Het plangebied zal mogelijk een onderdeel vormen van het foerageergebied van vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals de uit de omgeving bekende vogelsoorten (huismus, buizerd en roek (NDFF)).

Overige soorten

In de bomen en struiken rondom het plangebied kunnen algemene soorten broeden, zoals de tijdens het veldbezoek in 2025 waargenomen houtduif. In twee bomen in het bosje is een mogelijk nest van houtduif waargenomen. Er zijn in de directe omgeving meerdere vogelsoorten waargenomen van de Rode lijst. Waaronder een aantal soorten met de status ernstig bedreigd, namelijk kemphaan en grauwe kiekendief. Beide soorten broeden op de grond in open (natuur)gebieden. Het plangebied is geen geschikt leefgebied voor deze soorten. Nesten van overige te verwachten algemene en rode lijstsoorten zijn alleen tijdens de broedperiode beschermd.

2.2.3 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Vanwege de afwezigheid van bebouwing in het plangebied kan de aanwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten worden uitgesloten. In de opgaande beplanting in het bosje binnen het plangebied is in januari 2023 een eik met ondergroei van hulst aangetroffen met een zuidgerichte holte die geschikt kan zijn als verblijfplaats voor boombewonende vleermuizen. Deze holte is tijdens het veldbezoek op 3 maart 2025 niet meer aangetroffen, waarschijnlijk is deze dichtgegroeid. In 2023 is een dode berk met spechtengaten aan verschillende kanten aangetroffen. Deze dode berk is wel teruggevonden en is in de tussentijd flink begroeid met klimop. Hier kunnen boombewonende vleermuizen, zoals watervleermuis, ruige dwergvleermuis en rosse vleermuis, hun verblijfplaats vinden. In figuur 3 is deze boom aangegeven. In de vier eiken in het midden van het plangebied zijn tijdens het veldbezoek op 3 maart 2025 en de eerdere bezoeken geen voor vleermuizen geschikte holtes of scheuren aangetroffen.

Foerageergebied

Met name de randen van het plangebied kunnen een onderdeel vormen van het foerageergebied van soorten zoals gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis.

Vliegroute

Vleermuizen kunnen langs de essensingel, de westelijke bosrand, de oostelijke bosrand en de zuidelijke bomenrij vliegen.

Figuur 3. Oranje ster: Boom met holte geschikt voor boombewonende vleermuizen.

2.2.4 Grondgebonden zoogdieren

Vergunningvrije gevallen

Het grasveld en het bosje vormen geschikt leefgebied voor een aantal algemene grondgebonden zoogdiersoorten, zoals huisspitsmuis, rosse woelmuis, bosmuis en veldmuis. Deze soorten zijn in bijlage 5 van de Omgevingsverordening Drenthe aangewezen als vergunningvrije gevallen bij flora- en fauna-activiteiten.

Niet-vergunningvrije gevallen

In de directe omgeving van het plangebied is het voorkomen van de niet-vergunningvrije gevallen wezel, hermelijn, bunzing, eekhoorn, grote bosmuis, otter en bever bekend (NDFF). In het te verwijderen bosje zijn geen geschikte verblijfplaatsen aangetroffen voor steenmarter of kleine marterachtigen zoals holen, houtstapels of takkenrillen. Door het bosje lopen verschillende paden, waardoor er ook veel verstoring aanwezig is. Dit maakt het bosje ongeschikt als leefgebied voor de verstoringsgevoelige kleine marterachtigen. Grote bosmuis wordt ondertussen in heel oost Nederland waargenomen, zelfs in suboptimale habitats zoals kleine bosperceeltjes. De meest nabijgelegen waarnemingen zijn gedaan op circa 1 km afstand (NDFF). Hierdoor kan de aanwezigheid van grote bosmuis in het bosje niet uitgesloten worden.

Tijdens het veldbezoek zijn in en direct buiten het plangebied geen eekhoornnesten waargenomen in bomen. Bever en otter zijn aan water gebonden. Vanwege het ontbreken van water, kan de aanwezigheid van bever en otter in het plangebied worden uitgesloten.

2.2.5 Amfibieën

Vergunningvrije gevallen

Het plangebied vormt hooguit marginaal geschikt landbiotoop voor enkele algemene amfibieënsoorten, zoals gewone pad en bruine kikker. Deze soorten zijn in bijlage 5 van de Omgevingsverordening Drenthe aangewezen als vergunningvrije gevallen bij flora- en fauna-activiteiten.

Niet-vergunningvrije gevallen

Uit de omgeving van het plangebied is de niet-vergunningvrije amfibieënsoort poelkikker bekend (NDFF). Ten noorden direct buiten het plangebied loopt een watergang die geschikt is als voortplantingsbiotoop van poelkikker. Andere niet-vergunningvrije amfibieënsoorten zijn door het ontbreken van geschikt biotoop en/of waarnemingen uit de omgeving (NDFF) niet te verwachten in het plangebied.

2.2.6 Dagvlinders

Uit de omgeving is de beschermde dagvlindersoort grote vos bekend (NDFF). De waardplant van deze vlindersoort is vooral iep en ook populier. Deze boomsoorten zijn niet in het plangebied aanwezig. Daardoor wordt grote vos niet in het plangebied verwacht. Daarnaast zijn soorten van de Rode lijst in de directe omgeving waargenomen (NDFF): kleine parelmoervlinder (Rode lijst: kwetsbaar) en oranje zandoogje (Rode lijst: gevoelig). Binnen het plangebied is geen geschikt leefgebied voor kleine parelmoervlinder en oranje zandoogje aanwezig.

2.2.7 Overige beschermde soortgroepen

Overige beschermde soorten uit de soortengroepen vissen, reptielen en overige ongewervelden zijn niet uit de directe omgeving bekend (NDFF). Het plangebied biedt beschermde soorten van deze soortengroepen ook geen geschikt leefgebied. Hierdoor kan de aanwezigheid van beschermde vissen, reptielen en overige ongewervelden worden uitgesloten.

2.2.8 Overige rode lijstsoorten

Uit de omgeving van het plangebied geen overige rode lijstsoorten bekend (NDFF).

2.3 Toetsing

2.3.1 Vogels

Jaarrond beschermde nestplaatsen

Als gevolg van plannen gaan geen jaarrond beschermde nestplaatsen verloren.

Foerageergebied

Bij uitvoering van het plan verandert het plangebied als foerageergebied voor vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals huismus en buizerd, maar het plangebied zal naar verwachting niet geheel ongeschikt worden. Bovendien is in de directe omgeving van het plangebied in ruime mate alternatief en deels hoogwaardiger foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op vogels met jaarrond beschermde nesten door verlies van foerageergebied treden niet op.

Overige vogelsoorten

Voor de overige vogelsoorten geldt dat het vernietigen of verstoren van in gebruik zijnde nesten bij wet verboden is. Dit kan worden voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. De meeste vogels broeden tussen half maart en half juli, maar ook in de periode half februari tot eind september kunnen broedgevallen voorkomen.

2.3.2 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Er is één boom met holtes, scheuren of spleten in de noordoostelijke bosschage aanwezig. Nader onderzoek is noodzakelijk om te bepalen of in deze bomen vleermuisverblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen aanwezig zijn.

Foerageergebied/vliegroute

Het plangebied zal naar verwachting na uitvoering van het plan niet geheel ongeschikt worden voor de te verwachten vleermuissoorten. Bovendien is in de directe omgeving van het plangebied in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op vleermuizen door verlies van foerageergebied treden niet op.

De bomenrij direct ten zuiden van het plangebied verbindt twee bosschages en kan dienen als essentiële vliegroute. Er dient rekening te worden gehouden met de versturende werking van verlichting van deze bomenrij. Indien deze bomenrij verdwijnt, of bomen in deze rij gekapt worden, is nader onderzoek naar een essentiële vliegroute noodzakelijk. Daarnaast kunnen de bosranden gebruikt worden als vliegroute. Deze worden echter niet onderbroken. Wel geldt hiervoor dat rekening moet worden gehouden met de versturende werking van verlichting.

2.3.3 Grondgebonden zoogdieren

Negatieve effecten op grote bosmuis kunnen niet op voorhand worden uitgesloten. Door de kap van een deel van het bos in het noordoostelijk deel van plangebied kunnen verblijfplaatsen verloren gaan en exemplaren worden gedood. Nader onderzoek is nodig om de aan- of afwezigheid van grote bosmuis aan te tonen.

Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene zoogdiersoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene en rode lijstsoorten vallen onder de vergunningvrije gevallen, zoals benoemd in de Omgevingsverordening Drenthe. Voor deze soorten hoeft geen vergunning te worden aangevraagd. Wel gelden voor deze soorten de zorgplichten van de Omgevingswet. Er worden maatregelen genomen om negatieve effecten op deze soorten te voorkomen of verminderen.

2.3.4 Amfibieën

De sloten en oevers ten noorden van het plangebied blijven ongemoeid. Er zal geen voortplantingswater en landbiotoop van poelkikker verloren gaan. Negatieve effecten op niet-vergunningvrije amfibieënsoorten kunnen worden uitgesloten.

Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene amfibieënsoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen onder de vergunningvrije gevallen, zoals aangewezen in de Omgevingsverordening Drenthe. Voor deze soorten hoeft geen vergunning te worden aangevraagd. Wel gelden voor deze soorten de zorgplichten van de Omgevingswet. Er worden maatregelen genomen om negatieve effecten op deze soorten te voorkomen of verminderen.

2.3.5 Dagvlinders

Grote vos wordt niet in het plangebied verwacht, hierdoor kunnen negatieve effecten uitgesloten worden.

2.3.6 Overige beschermde soortgroepen

Negatieve effecten op overige beschermde soortgroepen kunnen worden uitgesloten omdat de aanwezigheid van deze soorten kan worden uitgesloten.

2.3.7 Overige rode lijstsoorten

Negatieve effecten op rode lijstsoorten van korstmossen, mossen en paddenstoelen kunnen worden verminderd, door materialen van verwijderde bomen en begroeiing elders in of direct aangrenzend aan het plangebied terug te plaatsen.

3 Gebiedsbescherming

3.1 Wet- en regelgeving

Voor het onderhavige plangebied is de onderstaande wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant.

3.1.1 Natura 2000-gebieden

Sommige activiteiten kunnen gevolgen hebben voor Natura 2000-gebieden of bijzondere nationale natuurgebieden. De Omgevingswet (Ow) geeft in hoofdstuk 4 algemene regels over activiteiten in de fysieke leefomgeving, waaronder Natura 2000-activiteiten⁵ en activiteiten met mogelijke verslechterende of significant verstorende gevolgen voor een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied. In het Besluit activiteiten leefomgeving (afdeling 11.1) zijn deze activiteiten verder uitgewerkt. Relevant is dat het hierbij gaat om activiteiten die afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kunnen hebben. Daarnaast moet ook rekening worden gehouden met externe werking. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

Specifieke zorgplicht

Er geldt een specifieke zorgplicht voor activiteiten die verslechterende of significant verstorende gevolgen voor een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied kunnen hebben (artikel 11.6 Bal). Deze zorgplicht houdt in dat degene die een dergelijke activiteit verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben met het oog op de natuurbescherming (paragraaf 11.1.2 Bal), maatregelen moet nemen om die gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken of achterwege te laten. Deze plicht houdt in ieder geval in dat wordt nagegaan of op voorhand op grond van objectieve gegevens verslechterende of significant verstorende gevolgen kunnen worden uitgesloten (artikel 11.6, lid 2 Bal). Daarbij moet ook rekening worden gehouden met externe werking. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

Vergunningplicht

Voor het uitvoeren van een Natura 2000-activiteit is in beginsel een omgevingsvergunning ingevolge de Omgevingswet (artikel 11.6) nodig.

Vergunningvrije gevallen

In het Besluit activiteiten leefomgeving zijn daarnaast vergunningvrije gevallen aangewezen waarvoor, zoals de naam al zegt, geen vergunning nodig is. Het gaat hierbij om Natura 2000-activiteiten die zijn aangewezen in een programma, een omgevingsverordening of een ministeriële regeling (artikelen 11.18 tot en met 11.21 Bal).

⁵ Voor het begrip Natura 2000-activiteit, zie bijlage bij Omgevingswet artikel 1.1.

3.1.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland. Dit netwerk moet voldoende robuust zijn voor een duurzame verbetering van de omstandigheden voor de wilde flora en fauna en voor natuurlijke leefgemeenschappen. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing, ontwikkeling en bescherming van het NNN. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van de provinciale NNN en de bijbehorende natuurverbindingen is voor de provincie Drenthe uitgewerkt in de provinciale omgevingsverordening provincie Drenthe.

3.2 Inventarisatie

De gronden van het plangebied zijn niet aangewezen als beschermde gebieden. Het plangebied ligt ruwweg 7 km ten noorden van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Drouwenerzand'. Ten westen van het plangebied ligt op circa 180 m een NNN-gebied.

3.3 Toetsing

3.3.1 Natura 2000-gebieden

Het plangebied is niet direct grenzend aan het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Drouwenerzand'. Het wordt ervan gescheiden door bebouwing, agrarisch gebied en wegen. Hierdoor kunnen de meeste negatieve effecten, zoals verstoring door licht of geluid, worden uitgesloten.

Er kan echter in potentie wel sprake zijn van een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden tijdens de aanleg- en gebruiksfase van de woningen. Daarom dient een AERIUS-berekening te worden gemaakt waaruit blijkt of tijdens de aanleg-en gebruiksfase al dan niet sprake is van stikstofdepositie boven 0.00 mol N/ha/ja in stikstofgevoelige habitattypen van Natura 2000-gebieden.

3.3.2 NNN

Met de uitvoering van de plannen gaat geen NNN verloren, waardoor negatieve effecten hierop kunnen worden uitgesloten.

4 Beschermde houtopstanden

4.1 Wet- en regelgeving

De Omgevingswet (artikel 4.3) geeft aan dat bij algemene maatregel van bestuur (lees: het Bal) regels worden gesteld die gevolgen hebben of kunnen hebben voor de fysieke leefomgeving, waaronder het vellen en beheren van houtopstanden (artikel 4.3, lid 1, sub o Omgevingswet). In het Bal is een regeling opgenomen voor houtopstanden, hout en houtproductie (afdeling 11.3 Bal). Voor het kappen van houtopstanden geldt een algemene meldplicht (artikel 11.126 Bal) en een herplantingsplicht (artikel 11.129 Bal). In artikel 11.111, lid 2 Bal zijn verschillende uitzonderingen voor de meld- en herplantingsplicht opgenomen. Het Bal beschermt dan ook met name bos van minimaal 1.000 m² en bomenrijen van minimaal 21 bomen gelegen buiten de bebouwingscontour houtkap, zoals bedoeld in artikel 5.165b van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). De bebouwingscontour houtkap is vastgelegd in het gemeentelijk omgevingsplan en sluit aan op stedelijk gebied.

4.2 Inventarisatie en toetsing

Het plangebied ligt buiten bestaand stedelijk gebied. Het te kappen bosje is onderdeel van een houtopstand van circa 0,5 ha. Daarmee valt dit bosje onder de beschermde houtopstanden. Het indienen van een kapmelding bij de provincie Drenthe is nodig. Bij het kappen van beschermde houtopstanden geldt een herplantplicht. Mogelijk geldt ook nog specifiek gemeentelijk beleid voor houtkap.

5 Conclusie

Voor dit plan zijn op 5 september 2022, 30 mei 2024 en 3 maart 2025 inventariserende veldbezoeken uitgevoerd en daarnaast zijn verspreidingsgegevens van beschermde soorten in en om het plangebied uit de NDFF geraadpleegd. Op basis van de veldbezoeken en de verspreidingsgegevens kan geconcludeerd worden dat er nader onderzoek naar boombewonende vleermuizen nodig is. Ook is een AERIUS-berekening nodig om negatieve effecten op Natura 2000-gebieden geheel uit te kunnen sluiten. Het plan heeft geen negatieve effecten op provinciaal beschermde natuurgebieden. Bij de provincie Drenthe dient een kapmelding gedaan te worden vanwege beschermde houtopstanden, ook geldt er een herplantplicht.

5.1 Soortbescherming

Uit de toetsing komt naar voren dat negatieve effecten op boombewonende vleermuizen (zoals watervleermuis, ruige en rosse vleermuis) als gevolg van de kap van een berk met holte niet uitgesloten kunnen worden. Ook kan de aanwezigheid van grote bosmuis niet uitgesloten worden. Nader onderzoek is nodig om de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen en grote bosmuis aan of uit te sluiten.

Uit dit nader onderzoek blijkt of een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit nodig is. Voor overige soorten is geen omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit nodig, mits de werkzaamheden buiten het broedseizoen van vogels uitgevoerd worden, verstoring van een mogelijke vliegroute van vleermuizen wordt voorkomen en de specifieke zorgplicht in acht wordt genomen.

Door de kap van bomen kan een vliegroute onderbroken worden. Nader onderzoek is nodig om te bepalen of een vliegroute aanwezig is. Daarnaast dient verstoring van vleermuizen te worden voorkomen door in de realisatie- en gebruiksfase gebruik te maken van naar beneden gerichte lichtarmaturen die geen lichtuitstraling veroorzaken op de omringende bomenrijen en bosranden.

Negatieve effecten op broedende vogels worden bij voorkeur voorkomen door buiten het broedseizoen te werken, dus buiten de periode (half februari) half maart tot half juli (eind september). Het is ook mogelijk voor het broedseizoen te starten met de werkzaamheden en continu door te werken. Dan is het waarschijnlijk dat vogels niet in het plangebied gaan broeden vanwege de continue verstoring.

5.1.1 Zorgplichtmaatregelen

Het voldoen aan de zorgplicht kan door ten minste één week voorafgaand aan grondwerkzaamheden het grasveld kort te maaien. Op die manier hebben amfibieën en grondgebonden zoogdiersoorten voldoende tijd om zich te verplaatsen naar een locatie buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.

Bij het kappen van bomen en verwijderen van begroeiing dient het verwijderde materiaal elders in of direct aangrenzend aan het plangebied te worden geplaatst. Zodat negatieve effecten op de aanwezige mossen, korstmossen en paddenstoelen worden verminderd.

5.2 Gebiedsbescherming

Negatieve effecten ten aanzien van beschermde stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden kunnen nog niet worden uitgesloten. Een AERIUS-berekening moet uitwijzen of de stikstofdepositie al dan niet boven de 0,00 mol N/ha/jaar uitkomt. Op basis hiervan kan worden bepaald of vervolgstappen nodig zijn. Het plan is niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.

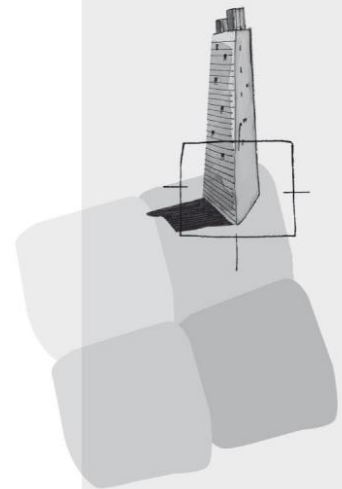
5.3 Houtopstanden

Het plan leidt tot aantasting van beschermde houtopstanden. Het indienen van een kapmelding bij de provincie Drenthe vanwege de kap van de beschermde houtopstand is nodig. Ook geldt er een herplantplicht. Hiernaast geldt er mogelijk ook nog specifiek gemeentelijk beleid voor houtkap.

Colofon

Projectnummer

P002506

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke
Ordering en Milieu BNSP
Vaart NZ 48-50
9401 GN Assen

T 0592-31 62 06

E info@bugelhajema.nl

W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en
Amersfoort